

Ενδεικτικά Θέματα στα Νέα Ελληνικά

Α' Λυκείου

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Παρακαλούμε, κυκλώστε τη μοναδική σωστή απάντηση στις ερωτήσεις 1-10.

- 1) Στην πρόταση «ενδέχεται να βρέξει», το «να βρέξει» είναι:
 - α. αντικείμενο
 - β. κατηγορούμενο
 - γ. υποκείμενο
 - δ. επιρρηματικός προσδιορισμός

- 2) Οι λέξεις λιμός και λοιμός είναι:
 - α. ομώνυμα
 - β. παρώνυμα
 - γ. συνώνυμα
 - δ. ταυτόσημα

- 3) Ο ρόλος του δασκάλου ως είναι καθοριστικός. (να συμπληρωθεί σωστά το κενό)
 - α. παιδαγωγό
 - β. παιδαγωγός
 - γ. παιδαγωγών
 - δ. παιδαγωγού

- 4) Ξεχωρίστε το συμπερασματικό «που».
 - α. Τον είδα που έτρωγε με όρεξη.
 - β. Κοίταζε με τέτοιο βλέμμα, που έλεγες πως ήταν χολωμένος.
 - γ. Την άλλη μέρα που συναντηθήκαμε, τα είχε κιόλας ξεχάσει.
 - δ. Υπήρξε εποχή που οι άνθρωποι ζούσαν σε σπηλιές.

- 5) «Φημολογείται πως επικείται νέος διαγωνισμός.» (χαρακτηρίστε συντακτικά το υπογραμμισμένο):
 - α. ειδική – αντικείμενο
 - β. πλάγια ερωτηματική – αντικείμενο
 - γ. ειδική – υποκείμενο
 - δ. πλάγια ερωτηματική – υποκείμενο

6) «Η νύχτα σκοτεινή, το κρύο δυνατόν, η ώρα περασμένη.»: τι είδους σύνδεση έχουμε;

- α. παρατακτική
- β. υποτακτική
- γ. ασύνδετο
- δ. αντιθετική

7) για ένα διάστημα δήμαρχος αλλά δεν ποτέ!

- α. χρηματίστηκε – χρηματίστηκε
- β. χρημάτισε – χρημάτισε
- γ. χρημάτισε – χρηματίστηκε
- δ. χρηματίστηκε – χρημάτισε

8) Τι είναι οι λέξεις «ψηλός» και «ψύλλος»;

- α. ομώνυμα
- β. συνώνυμα
- γ. ταυτόσημα
- δ. παρώνυμα

9) Βρείτε τη σωστή ορθογραφία:

- α. συμπόνια – σύμπνοια
- β. συμπόνοια – σύμπνοια
- γ. συμπόνοια – σύμπνεια
- δ. συμπόνεια – σύμπνεια

10) «Δεν γνωρίζω κανέναν που να έχει τόση αντοχή!» (τι πρόταση είναι η υπογραμμισμένη;)

- α. αναφορική
- β. συμπερασματική
- γ. αιτιολογική
- δ. χρονική

Μέρος I: μονάδες 30

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Οχυρωμένες πόλεις

Ο σημερινός Αμερικανός αντιδρά όταν αισθάνεται ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση παρεμβαίνει στην ιδιωτική του ζωή και παραβιάζει τα δικαιώματά του, αλλά εύκολα παραδίδει την ελευθερία του στους φύλακες των «οχυρωμένων κοινοτήτων». Οι κοινότητες αυτές έχουν φτάσει σήμερα τις 20.000, στεγάζοντας εννιά εκατομμύρια Αμερικανούς που έχουν μισήσει τόσο πολύ τους συνανθρώπους τους, ώστε έφτασαν να φοβούνται ακόμα και τη σκιά τους. Κατέφυγαν έτσι σε ιδιωτικά χωριά, με δικούς τους νόμους, αυτόνομη κυβέρνηση και ζηλευτή εθνική, ταξική και φυλετική ομοιομορφία.

Στο Canyon Lake, μια τέτοια κοινότητα 14.000 κατοίκων κάπου 100 χιλιόμετρα απ' το Los Angeles, το κατώτερο είδος ανθρώπου που λέγεται μαύρος δεν συναντάται. Οι νόμοι που ισχύουν εδώ, όπως επικυρώθηκαν με «δημοψήφισμα» το 1991, υπερισχύουν του Συντάγματος των Η.Π.Α. Κανείς δεν μπορεί να εισέλθει σ' αυτό το φρούριο, αν δεν επιδείξει την ειδική λευκή ταυτότητα. Κανείς δεν μπορεί να δεχθεί περισσότερα από έξι άτομα στο σπίτι του χωρίς ειδική άδεια. Όλα τα πάρτι τελειώνουν υποχρεωτικά στις 10 το βράδυ. Τα ζευγάρια απαγορεύεται να φιλιούνται δημοσίως στο στόμα. Το μέγεθος των σκυλιών, το είδος των αυτοκινήτων, η κατηγορία των δέντρων στα σπίτια είναι αυστηρά καθορισμένα. Όποιος κάτοικος προσβάλλει ένα μέλος της Ένωσης Ιδιοκτητών τιμωρείται με πρόστιμο 100 δολαρίων, που τη δεύτερη φορά πενταπλασιάζεται. Όλοι και όλα παρακολουθούνται από κάμερες, αδιάψευστους μάρτυρες κάθε παρανομίας. Η ψήφος είναι απόλυτα υποταγμένη στην τηλεόραση: για να είναι νόμιμη μια εκλογική αναμέτρηση σε κοινοτικό επίπεδο, πρέπει να μεταδίδεται απευθείας από την καλωδιακή τηλεόραση.

Ένας δημοσιογράφος που ασχολήθηκε με το θέμα μιλά για μία νέου τύπου καταπίεση, μία καταπίεση απόλυτη, διεισδυτική, ήπια: «Βλέπω ένα αναρίθμητο πλήθος ανθρώπων παρόμοιων και ίσων, οι οποίοι περιστρέφονται αδιάκοπα γύρω απ' τον εαυτό τους για να αποσπούν μικρές και κοινότοπες χαρές και να γεμίζουν μ' αυτές την ψυχή τους. Καθένας απ' αυτούς, αποτραβηγμένος στο περιθώριο, μοιάζει ξένος προς τις τύχες των υπολοίπων. Το ανθρώπινο είδος εξαντλείται γι' αυτόν στα παιδιά του και στους φίλους του. Πάνω απ' αυτούς υψώνεται μια πανίσχυρη εξουσία που ορίζει τις τύχες τους και εξασφαλίζει τις απολαύσεις τους...».

Ένας Αμερικανός καθηγητής, πάλι, θυμήθηκε τον Μεσαίωνα. Μόνο που τότε τα χωριά, ακόμα και τα οχυρωμένα, ήταν ανοιχτά σε όλους, μπορούσες να πας από το ένα στο άλλο και συναντούσες στον δρόμο σου φτωχούς και τρελούς,

σημειώνει ο Gerald Frag, που διδάσκει Δίκαιο στο Harvard. Φτωχοί, βέβαια, στη σημερινή Αμερική πλέον δεν υπάρχουν. Αλίμονο! Όσο για την εργατική τάξη, μπορεί κανείς να την συναντήσει συγκεντρωμένη σε άλλες «οχυρωμένες κοινότητες», ειδικά διαμορφωμένες για τις δικές της ανάγκες.

Μιχάλης Μητσός, Τα Νέα, 2 Μαρτίου 1999 (διασκευή)

Ερωτήσεις με βάση το κείμενο

Παρακαλούμε, κυκλώστε τη μοναδική σωστή απάντηση στις ερωτήσεις 1-10.

- 1) Σύμφωνα με το κείμενο, ο σημερινός Αμερικανός:
 - α. παραδίδει εύκολα τα δικαιώματά του
 - β. δυσανασχετεί όταν η κυβέρνηση παραβιάζει τα δικαιώματά του
 - γ. δυσανασχετεί όταν η ιδιωτική του ζωή εξαρτάται από τους φύλακες των «οχυρωμένων κοινοτήτων»
 - δ. δεν ενδιαφέρεται καθόλου για ελευθερίες και δικαιώματα

- 2) Σύμφωνα με το κείμενο, βασικός λόγος για να καταφύγει κάποιος σε μία «οχυρωμένη κοινότητα» είναι:
 - α. οι ρατσιστικές του αντιλήψεις
 - β. η ασφάλεια
 - γ. οι νόμοι που ισχύουν
 - δ. οι άνθρωποι που θα συναναστρέφεται

- 3) Σύμφωνα με το κείμενο, σε ό,τι αφορά τις εκλογές στις «οχυρωμένες κοινότητες»:
 - α. οι κάτοικοι ψηφίζουν μέσω της τηλεόρασης
 - β. οι εκλογικές αναμετρήσεις μεταδίδονται τηλεοπτικά
 - γ. δεν γίνονται ψηφορορίες
 - δ. οι κάτοικοι δεν παίρνουν αποφάσεις

- 4) Σύμφωνα με το κείμενο, στην Αμερική σήμερα:
 - α. δεν υπάρχουν φτωχοί
 - β. οι φτωχοί μένουν σε «οχυρωμένες κοινότητες»
 - γ. φτωχοί είναι μόνο οι μαύροι
 - δ. δεν ισχύει κανένα από τα παραπάνω

- 5) «Ο σημερινός Αμερικανός αντιδρά όταν αισθάνεται ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση παρεμβαίνει στην ιδιωτική του ζωή...»: ποιες δευτερεύουσες προτάσεις διακρίνετε στο υπογραμμισμένο απόσπασμα;
 - α. υποθετική - ειδική
 - β. υποθετική - αναφορική
 - γ. χρονική - ειδική
 - δ. χρονική - αναφορική

6) «οχυρωμένων κοινοτήτων»: τι δηλώνουν τα εισαγωγικά;

- α. ορολογία
- β. μεταφορά
- γ. ειρωνεία
- δ. ευθύ λόγο

7) «Στο Canyon Lake, μια τέτοια κοινότητα 14.000 κατοίκων κάπου 100 χιλιόμετρα απ' το Los Angeles, το κατώτερο είδος ανθρώπου που λέγεται μαύρος δεν συναντάται.» Τι ύφος διακρίνετε στο υπογραμμισμένο απόσπασμα;

- α. κυριολεκτικό
- β. ειρωνικό
- γ. περιγραφικό
- δ. λυρικό

8) «Κανείς δεν μπορεί να εισέλθει σ' αυτό το φρούριο...»: τι είναι το υπογραμμισμένο απόσπασμα;

- α. δευτερεύουσα τελική – επιρρηματικός προσδιορισμός
- β. δευτερεύουσα βουλητική – υποκείμενο
- γ. δευτερεύουσα βουλητική – αντικείμενο
- δ. δευτερεύουσα τελική – ονοματικός προσδιορισμός

9) «... για να είναι νόμιμη μια εκλογική αναμέτρηση σε κοινοτικό επίπεδο, πρέπει να μεταδίδεται απευθείας από την καλωδιακή τηλεόραση.»: ποιες δευτερεύουσες προτάσεις υπάρχουν στο απόσπασμα;

- α. χρονική – τελική
- β. τελική – βουλητική
- γ. χρονική – βουλητική
- δ. αιτιολογική – τελική

10) «Βλέπω ένα αναρίθμητο πλήθος ανθρώπων παρόμοιων και ίσων...»: ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι συνώνυμη με την υπογραμμισμένη;

- α. ασυνάρτητο
- β. αμέτρητο
- γ. πεπερασμένο
- δ. ανυπολόγιστο

Μέρος II: μονάδες 30

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Σε ένα σύντομο άρθρο να εξηγήσετε αν θα θέλατε να ζείτε σε μία τέτοια οχυρωμένη κοινότητα ή όχι, υποστηρίζοντας την άποψή σας με τα κατάλληλα επιχειρήματα (150-200 λέξεις).

Pierce

Μέρος ΙΙΙ: μονάδες 40